

**Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(Ε.Π.Ε.Υ.) ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ**

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΠΑΛΑΖΗ - ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΩΤΟΥ

**Βασικές Κοινοτικές Οδηγίες για την ολοκλήρωση της ενιαίας
χρηματοπιστηριακής αγοράς**

Η θεσμική θεμελίωση της ενιαίας αγοράς για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανατρέχει στο 1993, όταν το Συμβούλιο εξέδωσε την Οδηγία 93/22/ΕΟΚ σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών και την Οδηγία 93/6/ΕΟΚ για την επάρκεια των ίδιων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Οι διατάξεις των παραπάνω κοινοτικών πράξεων, η έναρξη των οποίων έλαβε χώρα στα κράτη μέλη την 1^η Ιανουαρίου 1996, αφορούν καταρχήν στις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας μέσα στην ενιαία αγορά, καθώς και στην προληπτική εποπτεία των επιχειρήσεων που έχουν ως κύρια δραστηριότητα ή επάγγελμα να παρέχουν σε τρίτους επενδυτικές υπηρεσίες σε αυτές τις αγορές και καλούνται « επιχειρήσεις επενδύσεων».

Το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο της κεφαλαιαγοράς γνωρίζει δύο ακόμα Οδηγίες, οι διατάξεις των οποίων αφορούν στις επιχειρήσεις επενδύσεων. Συγκεκριμένα, την Οδηγία 97/9/ΕΚ σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών και την Οδηγία 91/308/ΕΟΚ για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Όσον αφορά την Οδηγία 93/22/ΕΟΚ με αυτήν ρυθμίζεται ότι: ***« οι επιχειρήσεις που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία πρέπει να υπόκεινται σε άδεια λειτουργίας την οποία εκδίδει το κράτος μέλος καταγωγής της επιχείρησης επενδύσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία των επενδυτών και η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος»***.

Συνεπώς, στην ενιαία αγορά η παροχή κυρίων και παρεπομένων επενδυτικών υπηρεσιών αποτελεί από το νόμο μονοπώλιο υπέρ των κατηγοριών επιχειρήσεων επενδύσεων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι δικαιούνται να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες και υπό τους όρους που αυτό θέτει για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας.

Με τις διατάξεις της Οδηγίας 93/22/ΕΟΚ καθιερώθηκε η ελάχιστη εναρμόνιση των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις επενδύσεων, ώστε αφενός να τους χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες εθνικές εποπτικές αρχές και αφετέρου να μπορούν να ασκούν νόμιμα τη δραστηριότητά τους στις αγορές.

Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να καταργήσουν τις κανονιστικές πράξεις βάσεις των οποίων περιορίζεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις επενδύσεων είτε να γίνονται μέλη των οργανωμένων τους αγορών χρήματος και κεφαλαίου είτε να έχουν άμεση πρόσβαση σε αυτές. Ταυτόχρονα, καθιερώθηκαν διατάξεις για την κατοχύρωση της διαφάνειας των συναλλαγών που πραγματοποιούνται στις εν λόγω αγορές.

Σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης από τα κράτη μέλη των αδειών που χορηγούν οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών οι επιχειρήσεις επενδύσεων που, βάσει του δικαίου της έδρας τους, έχουν λάβει άδεια να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες στην επικράτειά τους, μπορούν να τις παρέχουν και στην επικράτεια άλλων κρατών μελών είτε με την εγκατάστασή τους εκεί μέσω υποκαταστημάτων, είτε χωρίς φυσική παρουσία σε διασυνοριακή βάση.

Με την Οδηγία 93/22/ΕΟΚ καθιερώθηκε, επίσης, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης από τα κράτη μέλη της ισοδυναμίας των κανόνων που αφορούν στην προληπτική εποπτεία των επιχειρήσεων επενδύσεων. Κατ' εφαρμογή της, η προληπτική εποπτεία που ασκούν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ατών των επιχειρήσεων καλύπτει καταρχήν και τη δραστηριότητα των υποκαταστημάτων τους σε άλλα κράτη μέλη.

Με την Οδηγία 93/22/ΕΟΚ έχει επιβληθεί στα κράτη μέλη να τηρούν τις ακόλουθες αρχές. Συγκεκριμένα, την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης υπέρ των επιχειρήσεων Επενδύσεων με καταστατική έδρα σε τρίτη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης χώρα, που εγκαθίστανται μέσω υποκαταστήματος στην επικράτειά τους και την αρχή της αμοιβαιότητας ως προς τη μεταχείριση θυγατρικών μη κοινοτικών επιχειρήσεων επενδύσεων που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους.

Περαιτέρω, με το άρθρο 11 της άνω Οδηγίας τα κράτη μέλη υποχρεώθηκαν να θέσουν σε εφαρμογή κώδικα δεοντολογίας ο οποίος να διέπει με δεσμευτικό τρόπο τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων επενδύσεων κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Ως προς την Οδηγία 93/6/ΕΟΚ, οι διατάξεις της αφορούν κατά βάση στην ελάχιστη εναρμόνιση του περιεχομένου ορισμένων βασικών κανόνων προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων. Μ' αυτές επιδιώχθηκε η επίτευξη δύο αιτημάτων πολιτικής σχετικά με το σχεδιασμό του ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στην προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων με την καθιέρωση κανόνων που προβλέπουν την κεφαλαιακή επάρκειά τους για κάλυψη

έναντι των κινδύνων αγοράς και στον υπολογισμό των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους, καθώς και η θεσμοθέτηση ίσων όρων εποπτικής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, δηλαδή τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεων επενδύσεων . Με την εν λόγω οδηγία καθιερώθηκε επίσης η αρχή της εποπτείας των επιχειρήσεων επενδύσεων σε ενοποιημένη βάση.

Με τις διατάξεις της Οδηγίας 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών επιδιώκεται η προστασία των επενδυτών που συναλλάσσονται με κοινοτικές και μη επιχειρήσεις επενδύσεων που λειτουργούν στην επικράτεια των κρατών μελών. Για τις ανάγκες μάλιστα της άνω οδηγίας η έννοια της επιχείρησης επενδύσεων περιλαμβάνει τόσο τις επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ όσο και τα πιστωτικά ιδρύματα η άδεια λειτουργίας των οποίων καλύπτει μία ή περισσότερες κύριες επενδυτικές υπηρεσίες. Στην έννοια του επενδυτή εμπίπτει κάθε πρόσωπο που καταθέτει σε μία επιχείρηση επενδύσεων χρήματα ή τίτλους στα πλαίσια της διεξαγωγής επενδυτικών εργασιών.

Με την 97/9/ΕΚ επεβλήθη στα κράτη μέλη η υποχρέωση να φροντίσουν για τη σύσταση και την επίσημη αναγνώριση στο έδαφός τους ενός ή περισσότερων συστημάτων αποζημίωσης επενδυτών, στα οποία πρέπει να συμμετέχουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν την καταστατική τους έδρα στην επικράτειά τους. Καμία επιχείρηση επενδύσεων που έχει λάβει άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, δεν δικαιούται να ασκεί επενδυτικές εργασίες, αν δε συμμετέχει στο άνω σύστημα που έχει συσταθεί στο εν λόγω κράτος μέλος. Το σύστημα αποζημίωσης επενδυτών οφείλει να καλύπτει τους επενδυτές μιας επιχείρησης επενδύσεων, αν με απόφαση είτε των αρμοδίων αρχών ή δικαστικής αρχής του κράτους μέλους καταγωγής διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση επενδύσεων βρίσκεται σε αδυναμία ή ενδέχεται να περιέλθει σε αδυναμία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που προκύπτουν από απαιτήσεις επενδυτών αναφορικά με την επιστροφή χρημάτων ή τίτλων. Ειδική ρύθμιση καθιερώθηκε για τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν τόσο σε σύστημα αποζημίωσης επενδυτών όσο και σε σύστημα εγγύησης των καταθέσεων.

Έννοια ΕΠΕΥ

Οι οδηγίες 93/22/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο με το νόμο 2396/1996. Στο νόμο αυτό καθορίστηκε για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη η έννοια της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ). Σύμφωνα λοιπόν με τη διάταξη του άρθρου 2 του άνω νόμου ως ΕΠΕΥ ορίζεται : « **οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει κατ' επάγγελμα προς τρίτους μία ή περισσότερες κύριες επενδυτικές υπηρεσίες**». Ακολούθως με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου ρυθμίζεται ότι η με οποιονδήποτε τρόπο κατ' επάγγελμα παροχή κύριων επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο στις ΕΠΕΥ. **(1)**

Στο άρθρο 2 του άνω νόμου περιγράφονται οι κύριες επενδυτικές υπηρεσίες, στην έννοια των οποίων εμπίπτουν : η λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό επενδυτών για την κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, η εκτέλεση εντολών, η διαπραγμάτευση και αγοραπωλησία χρηματοπιστωτικών μέσων, η διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών στα οποία περιλαμβάνονται χρηματοπιστωτικά μέσα σύμφωνα με εντολή τους και η αναδοχή της έκδοσης του συνόλου ή μέρους χρηματοπιστωτικών μέσων ή και διάθεσή τους. Από αυτές αντιδιαστέλλονται οι παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες, όπως η φύλαξη και διαχείριση, η ενοικίαση θυρίδων, παροχή πιστώσεων ή δανείων **(1^Α)**, παροχή συμβουλών στον τομέα των επενδύσεων κ.ο.κ. **(2)**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2396/1996 όλες οι ΕΠΕΥ που ιδρύονται στην Ελλάδα και έχουν εδώ την καταστατική τους έδρα και την κεντρική τους διοίκηση οφείλουν να συσταθούν ως ανώνυμες εταιρίες. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας σε ΕΠΕΥ προϋποθέτει την εκ μέρους της πρόθεση να παρέχει μία τουλάχιστον κύρια επενδυτική υπηρεσία. **(3)** Μία επιχείρηση δικαιούται συνεπώς να παρέχει κατ' επάγγελμα στην Ελλάδα κύριες επενδυτικές υπηρεσίες μόνο αν έχει λάβει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς άδεια λειτουργίας **(4)** ως «ΑΧΕ-ΕΠΕΥ», ως « ΕΠΕΥ», και ως « ΑΕΛΔΕ». **(5)** Κύριες και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες δικαιούνται να παρέχουν επίσης και τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας που τους χορηγεί η Τράπεζα της Ελλάδος. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εκτέλεση εντολών για λογαριασμό επενδυτών για την κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα και η διαπραγμάτευση και αγοραπωλησία τέτοιων μέσων για ίδιο λογαριασμό έχει περιοριστεί στα μέλη του ΧΑΑ, δηλαδή τις ΑΧΕ που λειτουργούσαν πριν την έναρξη εφαρμογής του νόμου και οι οποίες δεν όφειλαν να μετατραπούν σε ΑΧΕ-ΕΠΕΥ, τις ΑΧΕ-ΕΠΕΥ και από την 1^η Ιανουαρίου 2000 τα πιστωτικά ιδρύματα. **(6), (7), (8)** Οι ΑΧΕ-ΕΠΕΥ δικαιούνται να παρέχουν και όλες τις κύριες και παρεπόμενες υπηρεσίες

του άρθρου 2 του εν λόγω νόμου. Η ακριβής όμως έκταση των κύριων επενδυτικών υπηρεσιών που έχει δικαίωμα να παρέχει μια ΑΧΕ-ΕΠΕΥ αποτελεί συνάρτηση του ύψους του αρχικού της μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο πάντως δεν επιτρέπεται να είναι χαμηλότερο των 200.000.000 Δρχ. Αντιθέτως, οι ΕΠΕΥ με μετοχικό κεφάλαιο ύψους 200.000.000 Δρχ. επιτρέπεται να παρέχουν δύο μόνο κύριες επενδυτικές υπηρεσίες, τη λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό πελατών τους για την κατάρτιση συναλλαγών είτε σε πρωτογενή είτε σε παράγωγα μέσα και τη διαχείριση χαρτοφυλακίων χρηματοπιστωτικών μέσων των πελατών τους. **(9)** Δικαιούνται επίσης να παρέχουν την πλειοψηφία των παρεπόμενων επενδυτικών υπηρεσιών εκτός από την παροχή πιστώσεων ή δανείων σε επενδυτές προς διενέργεια συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, εφόσον παρεμβάλλεται, και την παροχή υπηρεσιών σε ξένο συνάλλαγμα, εφόσον συνδέονται με την παροχή κύριων ή και παρεπόμενων επενδυτικών υπηρεσιών. Περαιτέρω, οι ΕΠΕΥ με επενδυτικό κεφάλαιο 500.000.000 Δρχ. δικαιούνται, πέρα των ανωτέρω, να είναι και μέλη του γραφείου συμψηφισμού του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αθηνών (ΕΤΕΣΕΠ). **(10)** Ακολουθως, οι ΕΠΕΥ που έχουν μετοχικό κεφάλαιο ύψους 1 δισεκατομμυρίου δραχμών δικαιούνται να παρέχουν εκτός των άνω κυρίων επενδυτικών υπηρεσιών και εκείνη του αναδόχου έκδοσης τίτλων, καθώς και τις προαναφερθείσες παρεπόμενες υπηρεσίες. **(11)** **Επίσης τα** μέλη του ΧΑΑ με μετοχικό κεφάλαιο άνω του ενός δις. μπορούν ν' αναλαμβάνουν το ρόλο του ειδικού διαπραγματευτή (market maker) για την πραγματοποίηση συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό, με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας των μετοχών εισηγμένων εταιριών. **(11^Α)**

Ειδική ρύθμιση καθιερώθηκε για τις ΑΕΛΔΕ, οι οποίες δικαιούνται να παρέχουν κατ' επάγγελμα την κύρια επενδυτική υπηρεσία που συνίσταται αποκλειστικά στη λήψη και διαβίβαση εντολών με αντικείμενο κινητές αξίες στις επιχειρήσεις που απαριθμούνται περιοριστικά στο άρθρο 3 του άνω νόμου. Συγκεκριμένα, ο σκοπός τους συνίσταται στη λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό επενδυτών για την αγοραπωλησία αμοιβαίων κεφαλαίων και την εκτέλεση χρηματιστηριακών συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, όχι όμως και στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών. **(12)** Οι ΑΕΛΔΕ δε δικαιούνται να παρέχουν καμία άλλη κύρια επενδυτική υπηρεσία ούτε και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες. Οφείλουν να έχουν συσταθεί ως ανώνυμες εταιρίες με ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ύψους 60.000.000 Δρχ. **(13)** Περαιτέρω, δε δικαιούνται να κατέχουν τίτλους ή κινητές αξίες ή χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια των πελατών τους, ενώ εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής των διατάξεων του νόμου 2396/1996 και κυρίως δεν απολαύουν

των προνομίων της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στα λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Χρηματιστηριακές συναλλαγές κατόπιν εντολών που διαβιβάστηκαν μέσω ΕΛΔΕ. Η παράνομη ιδιοποίηση από πρόσωπο της ΕΛΔΕ, χρημάτων του παραγγελέα-πελάτη που είχαν δοθεί για την αγορά μετοχών δεν επηρεάζει την απαίτηση της χρηματιστηριακής εταιρίας κατά του πελάτη. (βλ απόφαση Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αριθ. 1663/2002 εις "ΧΘ" Μάϊος 2002, σελ 43)

Αξίζει να σημειωθεί ότι με το νόμο 2396/1996 παρέχεται στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα το δικαίωμα να προσφέρουν το σύνολο των κύριων και παρεπόμενων επενδυτικών υπηρεσιών. Η παροχή τέτοιων υπηρεσιών από ένα πιστωτικό ίδρυμα τελεί υπό την αίρεση της χορήγησης άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 21 παρ.2 του άνω νόμου. Σε συμμόρφωση προς την οδηγία 93/22/ΕΟΚ, ο νόμος προβλέπει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να γίνουν μέλη των οργανωμένων αγορών που λειτουργούν στην Ελλάδα και συνεπώς δικαιούνται να παρέχουν όσες επενδυτικές υπηρεσίες προϋποθέτουν αυτή την ιδιότητα. Ειδικότερα, έχει επιτραπεί στα άνω ιδρύματα να γίνουν μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και πλήρη μέλη του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αθηνών από τον Ιανουάριο του 2000.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το καθεστώς ίδρυσης και λειτουργίας των ΕΠΕΥ διέπεται καταρχήν από τις διατάξεις του ν. 2190/1920 για τις ανώνυμες εταιρίες. Η ειδική νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς έχει επηρεαστεί από την οδηγία 93/22/ΕΟΚ και υπερισχύει των γενικών διατάξεων του ν.2190/1920.

Για τη νόμιμη λειτουργία μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ στην Ελλάδα απαιτείται άδεια σύστασης, η οποία χορηγείται από τη Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως. Για τη χορήγηση άδειας σύστασης πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) να υποβληθεί καταστατικό της εταιρίας σε δύο αντίγραφα, το ένα θεωρημένο από το ΕΒΕΑ και την αρμόδια ΔΟΥ,
- β) να έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,
- γ) να υπάρχει βεβαίωση πιστωτικού ιδρύματος ότι έχει γίνει ολοσχερής κατάθεση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό στο όνομα της υπό ίδρυση εταιρίας και
- δ) να υποβληθεί αντίγραφο δήλωσης ότι έχει γίνει καταβολή προς την αρμόδια ΔΟΥ του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου ύψους 1%. Μετά τη χορήγηση της άδειας

λειτουργίας πρέπει να γίνουν οι νόμιμες ενέργειες, ώστε η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ να εγγραφεί στο Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Εξασφάλισης Συναλλαγών και να καταβάλει την αναλογούσα εισφορά της, να εγγραφεί στο ΕΒΕΑ, να κάνει έναρξη δραστηριότητας στην αρμόδια ΔΟΥ και να θεωρήσει τα απαιτούμενα βιβλία και στοιχεία, και τέλος να γίνει μέλος του Συνδέσμου Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ).

Περαιτέρω, για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε μια ΑΧΕ-ΕΠΕΥ λαμβάνονται υπόψη η επάρκεια της οργανωτικής της δομής, τα τεχνικά και οικονομικά της μέσα, η αξιοπιστία, πείρα, επαγγελματική ικανότητα και το ήθος των προσώπων που πρόκειται να τη διοικήσουν και η καταλληλότητα των τυχόν μετόχων ειδικής συμμετοχής, ώστε να διασφαλισθεί η χρηστή διαχείρισή της. Η επιχείρηση υποβάλλει σχετική αίτηση, η οποία συνοδεύεται από τα έγγραφα που καθορίζονται στο άρθρο 4 του ν.1806/1988, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 24 του ν. 2396/1996. Το περιεχόμενο της αίτησης αφορά σε τρεις τομείς λειτουργίας της εταιρίας: α) την οργανωτική δομή, β) τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και γ) τη χρηματοοικονομική κατάσταση. Συγκεκριμένα, για την αξιολόγηση της οργανωτικής δομής της εταιρίας υποβάλλονται στοιχεία που αφορούν τη νομική της κατάσταση, το οργανόγραμμά της, τα διοικητικά στελέχη, τους μετόχους ειδικής συμμετοχής και τη διαδικασία εξασφάλισης της ορθής λειτουργίας της. Ως προς τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, η αίτηση περιέχει πληροφορίες για το είδος των κύριων και παρεπόμενων επενδυτικών υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται έγκριση και τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων. Όσον αφορά τη χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας, αυτή κρίνεται με βάση στοιχεία που αφορούν στον προγραμματισμό για την προβλεπόμενη διαμόρφωση των οικονομικών της μεγεθών για τις δύο προσεχείς οικονομικές χρήσεις και στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ υφιστάμενης ανώνυμης εταιρίας σε ΑΧΕ-ΕΠΕΥ

Για τη μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε ΑΧΕ-ΕΠΕΥ απαιτείται επίσης άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία χορηγείται εφόσον συντρέχουν οι ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τις νεοϊδρυόμενες ΑΧΕ-ΕΠΕΥ. Επιπλέον, η εταιρία πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων χρήσεών της, μαζί με τα πιστοποιητικά ελέγχου αυτών των καταστάσεων από τον ορκωτό ελεγκτή. Σε περίπτωση που η εταιρία λειτουργεί για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών ετών υποβάλλει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ετών λειτουργίας της, ελεγμένες από ορκωτό

ελεγκτή. Δε χορηγείται όμως άδεια, της οποίας η λειτουργία είναι μικρότερη των δύο (2) ετών.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΜΕΤΟΧΟΙ

Οι μετοχές των ΑΧΕ-ΕΠΕΥ είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Για την έγκυρη μεταβίβαση μετοχών για οποιαδήποτε νομική αιτία, με εξαίρεση την κληρονομική διαδοχή και τη γονική παροχή, απαιτείται η άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αν με τη μεταβίβαση αποκτώνται μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 10%,20%,33%,50% ή 66% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΧΕ-ΕΠΕΥ ή των μετοχών με δικαίωμα ψήφου, ή αν με τη μεταβίβαση η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ καθίσταται θυγατρική του αποκτώντος.

Αν κατά την απόκτηση μετοχών που χρήζει αδειάς της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αποκτών είναι η ΕΠΕΥ που έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος ή μητρική επιχείρηση ΕΠΕΥ που έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη χορήγηση της άδειας ζητά τη γνώμη των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους καταγωγής της ΕΠΕΥ.

Αν οι μετοχές μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ εισαχθούν στην κύρια αγορά του ΧΑΑ η απόκτηση μετοχών της καθ' υπέρβαση των προαναφερθέντων ορίων ή από πρόσωπα που δεν επιτρέπεται να αποκτήσουν μετοχές της εταιρίας, δεν έχει ως συνέπεια την ακυρότητα της κτήσεως των μετοχών, αλλά τη στέρηση για τους παραβάτες του δικαιώματος ψήφου στη Γ.Σ. της εταιρίας.

Μέτοχος ΑΧΕ-ΕΠΕΥ που προτίθεται να μεταβιβάσει μετοχές της κατά τρόπο που με τη μεταβίβαση το ποσοστό συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιό της να κατέρχεται των ποσοστών 10%, 20%,33%,50%,ή 66% του μετοχικού της κεφαλαίου ή των μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή εφόσον η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ παύσει να είναι θυγατρική του μεταβιβάζοντος, υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν τη μεταβίβαση των μετοχών.

Κάθε μεταβίβαση μετοχών της ΑΧΕ-ΕΠΕΥ για την οποία δεν απαιτείται άδεια πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία δικαιούται να ζητά για μετόχους όσα στοιχεία θεωρεί απαραίτητα. Η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ της οποίας οι μετοχές έχουν εισαχθεί στην κύρια αγορά του ΧΑΑ εξαιρείται αυτής της υποχρέωσης. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προτίθεται να αποκτήσει μετοχές της που υπερβαίνουν ποσοστό 10%, 20%,33%,50%,ή 66% του μετοχικού της κεφαλαίου υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ένα (1) μήνα από την κτήση των μετοχών.

Δεν επιτρέπεται να είναι μέτοχοι μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ : άλλες ΑΧΕ-ΕΠΕΥ, χρηματιστές, αντικρουστές και χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται

α) στους χρηματιστηριακούς εκπροσώπους και στους αντικρουστές να είναι μέτοχοι της εταιρίας που τους έχει διορίσει εκπρόσωπο ή αντικρουστή αντίστοιχα

β) Προσωπικές εταιρίες της περίπτωσης V της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ν. 3632/1928.

γ) Οργανισμοί που έχουν αποκλειστικό σκοπό τις συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες.

Η συμβατική μεταβίβαση μετοχών μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ στα προαναφερθέντα πρόσωπα είναι άκυρη ως προς την εταιρία. Πρόσωπο στο οποίο περιέρχονται αιτία θανάτου μετοχές ΑΧΕ-ΕΠΕΥ στερείται το δικαίωμα παράστασης και ψήφου στις Γ.Σ. μετόχων και το δικαίωμα ελέγχου της εταιρίας. **(13^Α)**

δ) Μέλη του Δ.Σ. εταιρίας της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ, σύζυγοι και συγγενείς αυτών μέχρι α' βαθμού. Επί νομικών προσώπων η απαγόρευση αφορά και τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου.

ε) Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι ήδη μέτοχοι άλλης ΑΧΕ-ΕΠΕΥ ή αλλοδαπής χρηματιστηριακής επιχείρησης που έχει εγκατασταθεί στην Ελλάδα. Η συμβατική μεταβίβαση μετοχών ΑΧΕ-ΕΠΕΥ σε τέτοιο πρόσωπο είναι άκυρη απέναντι στην εταιρία. Πρόσωπο από τα παραπάνω αναφερόμενα στα οποία περιέρχονται αιτία θανάτου μετοχές ΑΧΕ-ΕΠΕΥ στερείται του δικαιώματος παράστασης και ψήφου στις Γ.Σ. μετόχων και του δικαιώματος ελέγχου της εταιρίας.

στ) Νομικά πρόσωπα δεν επιτρέπεται να αποκτούν μετοχές ΑΧΕ-ΕΠΕΥ που δεν είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ σε ποσοστό ανώτερο του 40% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας αυτής. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τις ΕΠΕΥ του άρθρου 27 παρ.2 του ν. 2396/1996, που έχουν καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο ίσο προς το εκάστοτε οριζόμενο ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικού ιδρύματος.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δεν επιτρέπεται το ίδιο φυσικό πρόσωπο, η σύζυγός τους και οι συγγενείς του μέχρι α' βαθμού, να συμμετέχει ταυτόχρονα ως μέλος των Δ.Σ. μέλους χρηματιστηρίου που λειτουργεί στην Ελλάδα και άλλης εταιρίας της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες για διαπραγμάτευση. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συμμετοχή των άνω προσώπων ως

μέλη των Δ.Σ. πιστωτικού ιδρύματος και συνδεδεμένου με αυτό μέλους χρηματιστηρίου.

Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς παύεται μέλος της διοίκησης μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ αν δε συντρέχει πλέον στο πρόσωπό του το κριτήριο της αξιοπιστίας.

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι

Η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ διορίζει εκπροσώπους, οι οποίοι καλούνται χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι και είναι υπεύθυνοι και για τη διαπραγμάτευση σύναψης χρηματιστηριακής συναλλαγής. Κατά τα λοιπά, η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ εκπροσωπείται έναντι τρίτων κατά τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρίες. (Για την έννοια χρηματιστηριακών συναλλαγών. Ευθύνη χρηματιστή. Έκταση πληρεξουσιότητας αντικρουστή βλ απόφαση ΑΠ267/2000 ΕΤρΑΕΧρΔ 2001 σελ 130 και Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών 9123/2000 εις ΕΕμπΔ 2001 σελ 758 και επ. και ΕφΑθ 6914/2000 εις ΕΤρΑΕΧρΔ 2001, σελ 152)

Ο χρηματιστηριακός εκπρόσωπος μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ δε δικαιούται να είναι συγχρόνως και εκπρόσωπος άλλης. Ο εν λόγω εκπρόσωπος διορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μόνο αν έχει διατελέσει χρηματιστής στο ΧΑΑ με την επιφύλαξη του άρθρου 14 παρ.4 του ν. 2324/1995, καθώς και οποιοσδήποτε υπήκοος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον επιτυγχάνει σε ειδικές εξετάσεις **(13^β)** και τα ειδικά καθοριζόμενα προσόντα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζει άπαξ τα κριτήρια που αφορούν την επαγγελματική καταλληλότητα και εμπειρία των υποψηφίων χρηματιστηριακών εκπροσώπων. Σύμβαση εργασίας μεταξύ ΑΧΕ-ΕΠΕΥ και χρηματιστηριακού εκπροσώπου είναι πάντοτε αορίστου χρόνου. Ο διορισμός χρηματιστηριακού εκπροσώπου εγκρίνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Αν εκλείψει ο χρηματιστηριακός εκπρόσωπος μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ, η οποία δεν έχει άλλο χρηματιστηριακό εκπρόσωπο, η εταιρία επιτρέπεται τους 2 πρώτους μήνες να εκπροσωπείται για τις χρηματιστηριακές συναλλαγές από αντικρουστή της ή από άλλο πρόσωπο που ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Που παρέχεται αν η τελευταία κρίνει ότι το πρόσωπο που προτείνεται διαθέτει επαγγελματική ευσυνειδησία και επαρκή γνώση των θεμάτων της Κεφαλαιαγοράς. Η ΑΧΕ δεσμεύεται έναντι των πελατών της από τις πράξεις των υπαλλήλων της που την εκπροσωπούν νόμιμα. Η ευθύνη της ΑΧΕ εκτείνεται ακόμη και στις πράξεις που διενεργούν οι υπάλληλοί της κατά κατάχρηση της πληρεξουσιότητάς τους **(13^γ)**

Η ΑΧΕ-ΕΠΕΥ μπορεί να διορίζει αντικρυστές με τις ίδιες προϋποθέσεις και την ίδια διαδικασία που ορίζονται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι χρηματιστές. Ο αντικρυστής δεν επιτρέπεται να παρέχει τις υπηρεσίες του σε περισσότερα από ένα μέλη του ΧΑΑ συγχρόνως. Ο αριθμός των αντικρυστών που μπορεί να απασχολείται σε κάθε μέλος του ΧΑΑ καθορίζεται ελευθέρως, σύμφωνα με τις ανάγκες του και με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου **(14) & (14^Α)**

Τέλος, ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος ασκείται στις ΑΧΕ-ΕΠΕΥ από ορκωτό λογιστή.

Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΧΕ

Η παρ 4.2 (β) και 10.2(δ) του Κώδικα Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ **(14B)** (ΥΠΕΘΟ 12263/Β.500/11.4.1997) ορίζει « *ότι οι εταιρίες θα διαθέτουν επαρκή και αποτελεσματικά συστήματα εσωτερικού ελέγχου αλλά και ελέγχου επί των συνεργατών της εταιρίας ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των διαδικασιών και των άλλων υποχρεώσεων των εταιριών που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο*» {10.2 (δ) }. **(15)**

Όλα τα μέλη του ΧΑΑ υποχρεούνται να ελέγχονται από (εξωτερικούς) ορκωτούς ελεγκτές. Επίσης, είναι υποχρεωμένοι στη δημιουργία τμήματος εσωτερικού ελέγχου (internal audit) που παρακολουθεί συνεχώς την ορθή εφαρμογή των κανόνων όλων των εσωτερικών διαδικασιών που έχουν εγγράφως θεσπίσει. Εσωτερικός Έλεγχος είναι ο όρος που περιγράφει όλες εκείνες τις διαδικασίες που έχει (ή θα πρέπει να έχει) καθιερώσει και εγκαταστήσει μια χρηματιστηριακή εταιρεία, για **την επισκόπηση και παρακολούθηση των λογιστικών** και των άλλων συστημάτων εσωτερικής λειτουργίας (ή εσωτερικού ελέγχου) της επιχείρησης. **(16)**

Σύστημα Εσωτερικής Λειτουργίας (ή σύστημα εσωτερικού ελέγχου) είναι ο όρος που περιγράφει όλες εκείνες τις λειτουργικές λεπτομέρειες και ασφαλιστικές δικλείδες που έχουν (ή θα πρέπει να έχουν) καθοριστεί από την εταιρία για την επίτευξη των εξής στόχων:

- Αποτελεσματική εκτέλεση των εργασιών της εταιρείας, μέσα στα πλαίσια της αντίστοιχης Νομοθεσίας.
- Εξασφάλιση της συμμόρφωσης - προσωπικού και συναλλασσομένων - με την πολιτική της χρηματιστηριακής εταιρείας

- Προφύλαξη της περιουσίας της εταιρείας
- Πρόληψη και έγκαιρη ανακάλυψη παρανομιών σε βάρος της εταιρείας (πχ από το προσωπικό της)
- **Εξασφάλιση της πληρότητας και ακρίβειας των λογιστικών βιβλίων**
- Εξασφάλιση κατάρτισης αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων
 Η ευθύνη για τον σχεδιασμό και λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικής λειτουργίας (ή ελέγχου) βαρύνει την διοίκηση της εταιρείας.
 Ανάλογα με το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της.

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι υποχρεωτικός για τις ΑΧΕΠΕΥ αλλά και για τις ΕΛΔΕ **(17)** και η υποχρέωση αυτή πηγάζει από την παρ 4.2 (β) και 10.2(δ) του Κώδικα Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ (ΥΠΕΘΟ 12263/Β.500/11.4.1997) αλλά και με το αριθμό Πρωτ. 9150/11-12-1998 έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Ο λόγος είναι ότι η ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου προφυλάσσει την εταιρεία από σημαντικούς κινδύνους, που για τις ΑΧΕ μπορούν να συνοψισθούν στους εξής: νομικός, λειτουργικός, πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος σχετικός με τον ανθρώπινο παράγοντα

Λειτουργικός Κίνδυνος είναι αυτός που είναι πιθανόν να αντιμετωπίσει η χρηματιστηριακή εταιρεία από: ακατάλληλους επιχειρηματικούς χειρισμούς και επιλογές, **ανεπάρκεια μέσων για την εκτέλεση των εργασιών της, διαχειριστικά ή λογιστικά λάθη**, παραλείψεις ή παράνομες πράξεις τρίτων σε βάρος της (π.χ. προσωπικού των ΑΧΕ), μη έγκαιρη αντίληψη και αντιμετώπιση σημαντικών αλλαγών και εξελίξεων στον χρηματιστηριακό χώρο.

Κίνδυνος σχετικός με τον ανθρώπινο παράγοντα είναι αυτός που είναι πιθανόν να αντιμετωπίσει η εταιρεία από αμέλεια ή επιλήψιμες πράξεις του προσωπικού της.

ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΕΥ

Με την υπ' αριθμ. 6280/B508/17.5.1989 (ΦΕΚ 417/B) απόφαση του ΥΠΕΘΟ, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 27 παρ. 1 του Ν 1806/1988, ορίστηκε ότι μεταξύ των βιβλίων και λοιπών εγγράφων στοιχείων που υποχρεούνται να τηρούν οι χρηματιστές είναι και τα ακόλουθα: α) παρ. 1: Τριπλότυπο βιβλιάριο εντολών προς σύναψη εντός κύκλου συναλλαγών. Τα πινακίδια αυτά είναι αριθμημένα με αύξοντα αριθμό. Σ' αυτό αναγράφονται όλες οι εντολές που λαμβάνει ο χρηματιστής προς σύναψη χρηματιστηριακής συναλλαγής εντός κύκλου....., β) Παρ. 4: Βιβλιάριο τριπλότυπων πινακιδίων των εντός κύκλου συναλλαγών. Τα πινακίδια αυτά είναι αριθμημένα, συμπληρώνονται από το χρηματιστή ή τον χρηματιστηριακό εκπρόσωπο την ημέρα συνάψεως της συναλλαγής και αφού αναγραφεί η ημερομηνία, υπογράφονται από το χρηματιστή. Το πρώτο απόκομμα παραδίδεται στον εντολέα. Το δεύτερο υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΧΑΑ για έλεγχο της ορθής εκτελέσεως των εντολών και το στέλεχος κρατείται από το χρηματιστή. Τα πινακίδια αυτά, τα οποία έχουν καταρχήν αποδεικτική δύναμη βεβαιώνουν και αποδεικνύουν αφενός την κατάρτιση της χρηματιστηριακής παραγγελίας για τη διενέργεια της εκτελεστέας χρηματιστηριακής συναλλαγής και αφετέρου την κατάρτιση της κύριας χρηματιστηριακής συναλλαγής που συνίσταται πχ στην πώληση ή αγορά των χρηματιστηριακών τίτλων (μετοχών κλπ) όχι δε και την , με την παράδοση, καταρτιζόμενη εμπράγματο της μεταβιβάσεως της κυριότητας των πωληθέντων ή αγορασθέντων τίτλων ή την καταβολή του τιμήματος.(Για τα πινακίδια εκτέλεσης εντολών βλ ΕφΘεσ 1278/1997 ΕΤρΑΕΧρΔ 1997, σελ 424. Για την αποδεικτική δύναμη του βιβλιαρίου τριπλότυπων πινακιδίων κατ' άρθρο 12 Ν 3632/1928, όπως ισχύει βλ ΑΠ 1121/1995 ΕΤρΑΕΧρΔ 1996, σελ 167). Μόνα τα πινακίδια εκτελέσεως εντολών δεν αποδεικνύουν την απαίτηση του παραγγελέα κατά του χρηματιστή για απόδοση από τον τελευταίο των αποκτηθέντων από την εκτέλεση της παραγγελθείσας χρηματιστηριακής συναλλαγής αν δεν προσκομίζονται και σχετικές αποδείξεις εισπράξεως του τιμήματος ή παραδόσεως των τίτλων. **(18)** Εξάλλου η σύμβαση παραγγελίας χρηματιστηριακής συναλλαγής αποτελεί σύμβαση εμπορικής παραγγελίας κατά τα άρθρα 90 επ του ΕμπΝ, επί της οποίας έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί εντολής του ΑΚ **(19) & (20)**

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας μιας ΑΧΕ-ΕΠΕΥ σε τέσσερις περιπτώσεις:

- α) αν κρίνει ότι συντρέχουν προϋποθέσεις που θα οδηγούσαν σε απόρριψη της αίτησης χορήγησης άδειας λειτουργίας,
- β) αν η εταιρία δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 32 έως και 38 του ν. 2396/1996,
- γ) αν η εταιρία έχει υποπέσει σε σοβαρές και επανειλημμένες παραβάσεις διατάξεων της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, που καθιστούν τη λειτουργία της επικίνδυνη για τους επενδυτές και την εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, και
- δ) αν η εταιρία δεν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της ή παύει να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες για συνεχόμενο χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

Επίσης, η άδεια λειτουργίας ανακαλείται ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αν κατά το κλείσιμο του ισολογισμού οι υποχρεώσεις της υπερβαίνουν τα ίδια κεφάλαια και δεν κατορθώσει να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο μέσα στους πρώτους έξι μήνες της επόμενης χρήσης. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν αναλόγως και για τις αλλοδαπές χρηματιστηριακές εταιρίες που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ανακαλείται υποχρεωτικά και η υπουργική απόφαση, με την οποία χορηγήθηκε η άδεια σύστασης και εγκρίθηκε το καταστατικό της εταιρίας και ακολουθεί στάδιο εκκαθάρισής της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4^α του ν. 1806/1988. Κατά το στάδιο αυτό και για χρονικό διάστημα έξι μηνών μετά την περάτωση της διαδικασίας απόδοσης περιουσιακών στοιχείων πελατών η ΑΧΕ –ΕΠΕΥ δε μπορεί να κηρυχθεί σε πτώχευση και αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις και κάθε αναγκαστική εκτέλεση κατά της εταιρίας. Στο εν λόγω στάδιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διορίζει τον επόπτη της εκκαθάρισης ενώ εκκαθαριστής διορίζεται με τη διαδικασία των άρθρων 739 επ. του ΚπολΔ κατόπιν σχετικής αιτήσεως του επόπτη. Το Δικαστήριο οφείλει να δικάσει την αίτηση μέσα σε 5 ημέρες και να εκδώσει την απόφασή του το αργότερο μέσα σε 5 ημέρες. Με την ίδια δικαστική απόφαση ορίζεται και η αμοιβή του εκκαθαριστή που βαρύνει την εταιρία. Αναστολή της ισχύος της απόφασης δεν επιτρέπεται. Μέσα σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει του 2 μήνες από την επαλήθευση των απαιτήσεων ο εκκαθαριστής παραδίδει τους ονομαστικούς τίτλους στους κατόχους τους και ικανοποιεί συμμέτρως τους δικαιούχους ανωνύμων τίτλων και χρηματικών ποσών.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόδοσης περιουσιακών στοιχείων των πελατών της ΑΧΕ-ΕΠΕΥ ο επόπτης ενημερώνει την επιτροπή αποζημιώσεων για όσες υποβληθείσες απαιτήσεις δεν ικανοποιήθηκαν και στη συνέχεια το Συνεγγυητικό καταβάλει αποζημιώσεις στους δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 67 του ν. 2533/1997. (Για την ευθύνη διοικούντων ΕΠΕΥ σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας βλ Απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αριθ. 3546/2002 και 3748/2002 εις "ΧΘ" Μάϊος 2002 σελ 52,53 και αδημοσ 3750/2002 απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, αρχείο Ένωση Βορειοελλαδικών Επενδυτών Χρηματιστηρίου Αξιών) **(21)**

ΛΥΣΗ

Η λύση του νομικού προσώπου της ΑΧΕ-ΕΠΕΥ που επέρχεται για οποιονδήποτε λόγο εκτός από πτώχευση και τους λόγους του άρθρου 4α παρ. 1 του ν. 1806/1988 οφείλει να γνωστοποιείται αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η τελευταία δικαιούται με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε 15 ημέρες να θέσει την επιχείρηση σε εκκαθάριση. Απαγορεύεται και είναι άκυρη κάθε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά το χρονικό διάστημα από τη λύση του νομικού προσώπου μέχρι την έκδοση της άνω απόφασής της ή τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας.

ΕΠΕΥ

Διαδικασία ίδρυσης ΕΠΕΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ.1 ν. 2396/1996 η σύσταση των ΕΠΕΥ του άρθρου 27 προϋποθέτει τη χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η άδεια χορηγείται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αφορούν στις ΑΧΕ-ΕΠΕΥ. Για την έκδοση της εν λόγω άδειας η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεκτιμά τους ακόλουθους τέσσερις παράγοντες:

- α) επάρκεια της οργάνωσης και οργανωτικής δομής
- β) επάρκεια τεχνικών και οικονομικών μέσων,
- γ) αξιοπιστία, πείρα, επαγγελματική ικανότητα και ήθος των προσώπων που πρόκειται να διοικήσουν
- δ) καταλληλότητα των μετόχων που διαθέτουν ειδική συμμετοχή.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ υφιστάμενης ανώνυμης εταιρίας σε ΕΠΕΥ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξετάζει αίτηση έκδοσης άδειας σε υφιστάμενη ημεδαπή ανώνυμη εταιρία η οποία επιθυμεί τη μετατροπή της σε ΕΠΕΥ αν υποβληθούν:

- α) δικαιολογητικά σχετικά με την ίδρυση της εταιρίας,
- β) έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι η εταιρία λειτουργεί τουλάχιστον για 2 έτη,
- γ) ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων χρήσεων της εταιρίας μαζί με το πιστοποιητικό ελέγχου των καταστάσεων αυτών από ορκωτό ελεγκτή,
- δ) κατάσταση δανείων και πιστώσεων της εταιρίας και των βεβαρημένων στοιχείων της
- ε) άλλα ιστορικά στοιχεία από τα οποία συνάγεται η καταλληλότητα της εταιρίας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα άρθρα 28 παρ.2 και 29 παρ.3 του ν.2396/1996 στις ΕΠΕΥ του άρθρου 27 περ.2 εφαρμόζονται ορισμένες από τις διατάξεις που συνθέτουν το κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη λειτουργία των ΑΧΕ-ΕΠΕΥ, όπως για τη μεταβίβαση μετοχών, παύση των μελών του Δ.Σ., την ανάκληση της άδειας και τη θέση της εταιρίας σε εκκαθάριση, την τροποποίηση σκοπού και τον έλεγχο.

ΑΕΛΔΕ

Οι ΑΕΛΔΕ δεν απαιτείται να λάβουν άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην οποία όμως κοινοποιείται η άδεια σύστασης που χορηγεί η Νομαρχία της έδρας της εταιρίας, ώστε να έχει τη δυνατότητα άσκησης προληπτικής εποπτείας. Ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή, υπόκεινται σε υποχρέωση τήρησης συγκεκριμένων βιβλίων και στοιχείων και υπέχουν υποχρέωση τήρησης των διατάξεων του Κώδικα Δεοντολογίας. Οι μετοχές τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές και το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς σε μετρητά.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι με την ενσωμάτωση από τα κράτη μέλη της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ οι κοινοτικές επιχειρήσεις επενδύσεων έχουν δικαίωμα να παρέχουν τις κύριες ή και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες ελεύθερα στην επικράτεια των υπολοίπων κρατών μελών είτε με την εγκατάσταση υποκαταστήματος είτε χωρίς εγκατάσταση σε διασυνοριακή βάση. Σύμφωνα λοιπόν με τις διατάξεις του ν. 2396/1996 οι Ελληνικές ΕΠΕΥ έχουν δικαίωμα να ιδρύουν υποκαταστήματα σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού πρώτα υποβάλουν έγγραφη γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία στη συνέχεια προβαίνει σε ανακοίνωση της άνω γνωστοποίησης στις εποπτικές αρχές του κράτους μέλους

υποδοχής, και να παρέχουν ελεύθερα τις επενδυτικές τους υπηρεσίες σε διασυνοριακή βάση, κατόπιν σχετικής γνωστοποίησης αυτής της πρόθεσής τους στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Επίσης καθιερώνεται η ελευθερία εγκατάστασης στην Ελλάδα Κοινοτικών ΕΠΕΥ και η ελευθερία διασυνοριακής παροχής εκ μέρους τους επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

Αντίθετα, οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δεν εφαρμόζονται ούτε όταν μια ελληνική ΕΠΕΥ εγκαθίσταται μέσω υποκαταστήματος σε τρίτη χώρα ή παρέχει εκεί υπηρεσίες σε διασυνοριακή βάση, ούτε όταν μια μη κοινοτική ΕΠΕΥ επιθυμεί να παρέχει τις υπηρεσίες της στην Ελλάδα, οπότε τυγχάνει εφαρμογής ο νόμος 1806/1988 και η υπ' αριθμ. 6161/1996 Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα δύνανται να παρέχουν, εντός ή εκτός Ελλάδος, επενδυτικές υπηρεσίες και να λειτουργούν εν γένει ως ΕΠΕΥ εφόσον έχουν λάβει σχετική άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 ν. 2076/1992. Από 1.1.2000 τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να γίνουν μέλη οργανωμένης χρηματιστηριακής αγοράς, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος παράσχει σχετική άδεια. **(6),(7),(8)** Για να χορηγηθεί σε πιστωτικό ίδρυμα άδεια παροχής επενδυτικών υπηρεσιών αυτό πρέπει: α) να διαθέτει την κατάλληλη οργάνωση και οργανωτική δομή, τα απαραίτητα τεχνικά και οικονομικά μέσα, και β) τα πρόσωπα που θα διευθύνουν τις δραστηριότητες αυτές πρέπει να διακρίνονται από την απαραίτητη αξιοπιστία, πείρα επαγγελματική ικανότητα και ήθος. Τραπεζική ΑΕ επιτρέπεται να καταρτίζει συναλλαγές στο χρηματιστήριο για λογαριασμό επενδυτών μόνο εφόσον έχει λάβει όπως ειπώθηκε αμέσως παραπάνω από την ΤΕ άδεια λειτουργίας ΕΠΕΥ για παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας, λάβει από την ΤΕ ειδική άδεια συμμετοχής ως μέλος στην οργανωμένη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών Ετσι η τραπεζική ΑΕ αφού αποκτήσει την ιδιότητα μέλους του ΧΑ θα πρέπει να διορίσει χρηματιστηριακό εκπρόσωπο και να συμμετέχει στο ειδικό σύστημα αποζημίωσης επενδυτών, στο Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Εξασφάλισης Συναλλαγών Μελών του ΧΑ καθώς και στο Επικουρικό Κεφάλαιο (ΜονΠρΑθ 6317/2000 ΕΤρΑΕΧρΔ 2002, 229)

Πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα οφείλει να ενημερώνει τουλάχιστον ανά μήνα τους πελάτες του, των οποίων διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο,

ως προς τις αγοραπωλησίες τίτλων, εφόσον έχουν γίνει πράξεις διαχείρισεως, ως προς το σύνολο των υποχρεώσεων του έναντι πελατών του ως προς τα περιουσιακά στοιχεία τους που φυλάσσει ή διαχειρίζεται.

Για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες και εν γένει λειτουργούν και ως ΕΠΕΥ ισχύουν οι διατάξεις του ν. 2076/1992 και της λοιπής τραπεζικής νομοθεσίας.

.....

(1) Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) είναι κάθε επιχείρηση η οποία παρέχει υπηρεσίες στον χώρο της κεφαλαιαγοράς (ΜονΠρ Αθ 6317/2000 ΕΤρΑΕΧρΔ 2002, 229

(1^Α) "Η δυνατότητα παροχής πιστώσεων από τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών προς τους πελάτες τους με σκοπό τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών (MARGIN ACCOUNT) ρυθμίστηκε για πρώτη φορά με το ν. 2843/2000 ("Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις" ΦΕΚ 219^Α 12.10.2000). Το μοντέλο παροχής πιστώσεων που επελέγη για την ελληνική αγορά είναι ανάλογο με εκείνα που εφαρμόζονται διεθνώς, ιδίως στις Η.Π.Α. Η παροχή πιστώσεων βέβαια σε επενδυτές για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών αποτελεί τον λιγότερο αποτελεσματικό τρόπο ελέγχου της προσφοράς χρήματος από την κεντρική τράπεζα. Στηρίζεται στην γενική αρχή κατά την οποία η πίστωση δίδεται μόνον κατόπιν σχετικής έγγραφης σύμβασης μεταξύ μέλους και πελάτη και εφόσον ο τελευταίος παρέχει στο μέλος αντίστοιχη εξασφάλιση της πίστωσης, επί της οποίας υφίσταται νόμιμο ενέχυρο υπέρ του μέλους. Η θεσμοθέτηση με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τραπεζής Ελλάδος, της δυνατότητας παροχής πίστωσης από μέλη του ΧΑΑ για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών προς τους πελάτες τους (margin account) αποτελεί βασικό βήμα εκσυγχρονισμού της κεφαλαιαγοράς. Η διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών με πίστωση συμβάλλει στην αποτελεσματική διαχείριση επενδυτικών κινδύνων αλλά και στη διαφάνεια και σταθερότητα της αγοράς, παρέχοντας τη δυνατότητα στους επενδυτές να προσαρμόζουν κατάλληλα τις επενδυτικές τους θέσεις σε συνθήκες αβεβαιότητας. Η θεσμοθέτηση της διενέργειας συναλλαγών επί πιστώσει αντικαθιστά ένα άτυπο και άναρχο καθεστώς παροχής πίστωσης το οποίο οδήγησε στο πρόβλημα των «κόκκινων κωδικών» και

εξέθεσε τόσο τους επενδυτές όσο και τις εταιρείες που παρείχαν πιστωτικές διευκολύνσεις σε περιττούς κινδύνους. Το καθεστώς που έχει θεσπιστεί τώρα περιλαμβάνει κανόνες παρακολούθησης των πιστώσεων και ελέγχου των κινδύνων που αναλαμβάνονται μέσω αυτών. Συντελεί ήδη εξυγιαντικά στη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς." Βλ ΓΧ Παλάζη "Η παροχή πιστώσεων από τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών σε επενδυτές για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών (margin account). Χρηματιστηριακές συναλλαγές τοις μετρητοίς χωρίς πίστωση" Αρμεν. Δεκέμβριος 2002, σελ 1739 και επ

- (2) Βλ ΠολΠρΘεσ 30440/2000 ΕΤρΑΕΧρΔ 2001, 131
- (3) Στην άδεια πρέπει ν'αριθμούνται οι κύριες και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες που θα δικαιούται να παρέχει η εταιρία ΜονΠρΑθ 6317/2000 ΕΤρΑΕΧρΔ 2002,229
- (4) Για τη λήψη άδεια λειτουργίας από την Ε.Κ. βλ άρθρο 29 παρ 1 του ν. 2396/1996
- (5) Βλ. Γ Χ Παλάζη, "Η ΕΛΔΕ", Σάκκουλα 2002, σελ 19 *"Ο εποπτικός ρόλος στην ΕΛΔΕ ασκείται και από την διεύθυνση εταιριών της αρμόδιας Νομαρχίας, αλλά και από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς"*
- (6) Βλ άρθρο 21 παρ 1 του ν. 2396/1996
- (7) Βλ. Γ Χ Παλάζη, "Η ΕΛΔΕ", Σάκκουλα 2002, σελ 17
- (8) Βλ. Κορδή-Αντωνοπούλου " Εισαγωγή στο Χρηματιστηριακό Δίκαιο", Σάκκουλα 2001, σελ 26
- (9) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, πρακτικά, δεν παρέχει άδεια λειτουργίας ΕΠΕΥ σε εταιρίες με μετοχικό κεφάλαιο κάτω από 500.000.000 δρχ με την αιτιολογία ότι ένα τέτοιο ποσό είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική λειτουργία της ΕΠΕΥ ιδίως για την κάλυψη των υποχρεώσεων της έναντι του συνεγγυητικού κεφαλαίου.
- (10) Για να γίνει μια ΕΠΕΥ μέλος του ΧΠΑ απαιτείται ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο 300.000.000 δρχ αν η ΕΠΕΥ είναι ήδη μέλος του ΧΑ και 500.000.000 δρχ αν η ΕΠΕΥ δεν είναι μέλος του ΧΑ
- (11) *"Οι ΑΧΕΠΕΥ με μετοχικό κεφάλαιο άνω του 1 δις. σύμφωνα με το ν. 2396/1996 ενώ μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες αναδοχής (underwriter), δεν δύνανται να είναι εκδότες ΕΛ.ΠΙΣ ή διαχειρίστριες ΕΚΑΑ στην υπό λειτουργία Ελληνική Αγορά*

Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (ΕΑΓΑΚ, ν 2533/1997)" Βλ. Γ. Χ. Παλάζη, "Η ΕΛΔΕ", Σάκκουλα 2002, σελ 18 & 19

(11^Α) *"Ο ρόλος του ειδικού διαπραγματευτή: η κυριότερη καινοτομία που εισάγεται στην ελληνική κεφαλαιαγορά με την σύσταση της ΝΕΧΑ είναι ο θεσμός του ειδικού διαπραγματευτή (Market Maker), ο οποίος έχει επεκταθεί και στις άλλες αγορές με το άρθρο 22^Α ν. 1806/88 (όπως προστέθηκε με το ν 2843/2000), αλλά και με την απόφαση της Επιτροπής κεφαλαιαγοράς 1/216/15-5-2001 αλλά εκεί είναι προαιρετικός για τις εκδότριες εταιρίες οι οποίες έχουν εισαγάγει προς διαπραγμάτευση τις κινητές τους αξίες στην Κύρια και στην Παράλληλη αγορά του ΧΑΑ. Η υποψήφια εταιρία οφείλει να αναθέσει σε ένα τουλάχιστον μέλος του ΧΑΑ το ρόλο του ειδικού διαπραγματευτή για την πραγματοποίηση συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό, με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας των μετοχών της εταιρίας. Για το σκοπό αυτόν, ο ειδικός διαπραγματευτής εισάγει ταυτόχρονες εντολές αγοράς και πώλησης (quotes) στο σύστημα συναλλαγών"* Βλ Γ.Χ. Παλάζη Αρμ. Επιστημονική Επετηρίδα 2002, "Όροι & προϋποθέσεις εισαγωγής ΑΕ στη ΝΕΧΑ. Ο ρόλος του Ειδικού Διαπραγματευτή (market maker) στη ΝΕΧΑ. Ο ρόλος του ειδικού διαπραγματευτή στη Κύρια & Παράλληλη Αγορά του ΧΑΑ"

(12) *"Δεν πρέπει να ξεχνάται ότι δεν επιτρέπεται στις ΕΛΔΕ να διαβιβάζουν εντολές στο ΧΠΑ, δεδομένου ότι τα παράγωγα (derivatives) ανήκουν στην έννοια του ν. 2396/1996 "κινητές αξίες", ενώ πολλά στελέχη ΕΛΔΕ ήδη έχουν εφοδιασθεί με το απαιτούμενο πιστοποιητικό συμβούλου ή γνώσεων παραγώγων. εντούτοις υπάρχει αυτή η απαγόρευση"* Βλ. Γ. Χ. Παλάζη, "Η ΕΛΔΕ", Σάκκουλα 2002, σελ 18 & 19

(13) βλ άρθρο 16 (αύξηση κατώτατου ορίου μετοχικού κεφαλαίου ΕΛΔΕ) του Ν 2651/1998 (ΦΕΚ Α 248/3.11.1998) όπως τροποποίησε το άρθρο 30 παρ 1 του ν 2396/1996

(13^Α) Για τη διενέργεια ελέγχου σε ΑΧΕ κατόπιν αίτησης μετόχου βλ απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αριθ. 2755/2002 (Εκούσια δικαιοδοσία) εις "ΧΘ" Απρίλιος 2002 σελ 54

(13B) Όπως η εξεταστέα ύλη έχει καθοριστεί σύμφωνα με την Απόφαση Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 6B/224/6.9.2001 με θέμα: «Καθορισμός ύλης, τρόπος και χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων των υποψηφίων χρηματιστηριακών εκπροσώπων

(13Γ) Για την ευθύνη ΑΧΕ για πράξεις υπαλλήλων της βλ Απόφαση Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αριθ. 29175/2000, για την ευθύνη χρηματιστή και αντικρυστή βλ και απόφαση Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αριθ 9123/2000 εις "ΧΘ" Απρίλιος 2002 σελ 48 και 49 αντίστοιχα βλ και ΑΠ 1714/2000 (Τμ Ε Ποιν σε Συμβούλιο εις Δελτίο ΑΕ & ΕΠΕ Απόδοση ευθύνης στον χρηματιστή για υπεξαυρέσεις χρηματικών ποσών πελατών του από κοινού με τον αντικρυστή του.

(14) βλ. Απόφαση ΔΣ ΧΑΑ αριθ 83/17-1-2002 με θέμα: Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 36/24-2-2000 απόφασης του Δ.Σ. του ΧΑΑ για τον "καθορισμό ανώτατου αριθμού αντικρυστών των μελών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών"

(14Α) βλ και την Απόφαση ΥΠΕΘΟ 4230/Β.1766/3.12.2001 με θέμα: «Επαγγελματική πιστοποίηση στελεχών της Κεφαλαιαγοράς» Η συγκεκριμένη εξεταστέα ύλη αφορά τις κάτωθι ειδικότητες:Υπευθύνους λήψης & διαβίβασης Εντολών,Υπευθύνους εκτέλεσης εντολών (αντικρυστές),Υπευθύνους παροχής συμβουλών,Υπευθύνους διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών,Υπευθύνους ανάλυσης μετοχών

(14Β) για την εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας των ΕΠΕΥ από τα ελληνικά δικαστήρια βλ Απόφαση Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αριθ 6751/2001 Η εν λόγω απόφαση αποτελεί σοβαρό νομολογιακό προηγούμενο για την οριοθέτηση των πλαισίων συμπεριφοράς των ΑΧΕ προς τους πελάτες-επενδυτές τους, με βάση τις προβλέψεις του Κώδικα Δεοντολογίας ΕΠΕΥ. κρίθηκε ότι η παρακράτηση των τίτλων του επενδυτή από την ΑΧΕ δεν ήταν νόμιμη, διότι αυτή απέρρεε από πλημμελή εκτέλεση εντολής για αγορά των μετοχών (υπόθεση ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ TELECOM)

(15) Σκοπός του ΚΔ είναι η θέσπιση κανόνων που θα διέπουν τις σχέσεις και τη συμπεριφορά των ΕΠΕΥ και των απασχολουμένων σε αυτές καλυπτομένων προσώπων. Ο Κώδικας Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ διέπεται από επτά (7) βασικές αρχές. Η εξειδίκευση των ανωτέρω αρχών στον Κ.Δ. είναι ενδεικτική και όχι αποκλειστική. Πρόκειται για νόμο, κανονιστικό κείμενο που ισχύει βάσει ρητής νομοθετικής εξουσιοδότησης (άρθρο 7 ν. 2396/1996) και η αποδοχή του περιεχομένου του δεν εξαρτάται από τη συναίνεση των προσώπων τα οποία αφορά. Συγκεκριμένα ο Κώδικας Δεοντολογίας κυρώθηκε με την απόφαση 12263/Β.500/11.4.1997 του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας ως υπουργική απόφαση έπεται ιεραρχικά του τυπικού νόμου. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 ν. 2396/1996 οι τροποποιήσεις του

Κώδικα Δεοντολογίας γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ύστερα από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδας και του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Τονίζεται ότι με την κύρωση του Κώδικα Δεοντολογίας εκπληρώθηκε και η υποχρέωση του εθνικού νομοθέτη για προσαρμογή του εθνικού δικαίου στο άρθρο 11 της οδηγίας 93/22 της 10.5.1993 (ABI. EG. Nr.L 141/27 της 11.6.1993).

(16) βλ Γ Χ Παλάζη "Ο Ν 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση" 12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελλήνων Εμπορικολόγων 15 Νοεμβρίου 2002 Θεσσαλονίκη

(17) Ο εσωτερικός έλεγχος των ΕΛΔΕ εκτός από τον Κώδικα Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ προβλέπεται και από την παρ 15 της εγκυκλίου αριθμ 6/15.6.99 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με Θέμα: "Επισημάνσεις προς τις ΕΛΔΕ"

(18) Βλ ΕΑ 2654/1999 ΝοΒ 2000, σελ 1275

(19) βλ ΑΠ 1268/1994 ΔΕΕ 1995, σελ 523

(20) βλ ως προς το άτυπο της καταρτίσεως της συμβάσεως εμπορικής παραγγελίας ΕΑ 417/1983 Αρμ 1983, σελ 1088, ΠΠρΘεσ 30440/2000 ΔΕΕ 2001, σελ 177 και Χρηματιστηριακό και Τραπεζικό Δίκαιο Λ Γεωργακόπουλου, έκδοση 1999, σελ 75, 77 κατά τον οποίο τύπος για τη σύναψη της παραγγελίας δεν απαιτείται, όλες δε οι παρεπόμενες πράξεις συνάπτονται εξωχρηματιστηριακά μεταξύ χρηματιστή και πελάτη είτε προφορικά, τηλεφωνικά, τηλεγραφικά κλπ.

(21) Ανάκληση άδειας λειτουργίας ανωνύμου χρηματιστηριακής εταιρίας, κατόπιν της διαπιστώσεως από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ότι δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει, μέσω της οργάνωσης και της λειτουργίας της, την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τα συμφέροτα των επενδυτών βλ ΣτΕ 276/2000 (ΤμΔ) εις Δελτίο ΑΕ & ΕΠΕ

Βιβλιογραφία

Βελέντζα, Επιχειρήσεις παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), 1999

Βελέντζα, Χρηματιστήρια- κεφαλαιαγορά, κωδικοποίηση νομοθεσίας, συλλογή νομολογίας, καταγραφή βιβλιογραφίας, 2001

Γκόρτσου, Οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ΔΕΕ 1996, 1026

Κορδή- Αντωνοπούλου, Εισαγωγή στο Χρηματιστηριακό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλα 2001

Παλάζη, Η ΕΛΔΕ, Σάκκουλα 2002

Στάγκου, Διεθνής διαιτησία επί διαφορών που ανακύπτουν από επενδύσεις. Η σύμβαση της Ουάσιγκτον της 18.3.1965 και η εφαρμογή της από τα διαιτητικά δικαστήρια του Διεθνούς κέντρου για την Επίλυση Διαφορών από Επενδύσεις, Αρμ. 1998, 257

Χατζηγάγιου, Η επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ΕΤρΑΕΧρΔ 1997, 271